

BON VIATGE!

Permeteu-me que per uns moments pensí en veu alta, per a intentar aportar elements de reflexió, en un temps que sembla transcórrer pels camins de la precipitació, la immediatesa i les urgències, conscient que corro el risc d'equivocar-me, però aquest és un concepte indestruïble de la professió teatral.

Fa prou temps, vaig iniciar un excitant viatge per un espai de llibertat inventat per el ser humà fa més de dos mil anys, anomenat teatre, que permet transitar per les inquietuds que ens distingeixen com a sers preocupats per el nostre entorn, conflictiu i fantàstic a l'hora, per el que té de plural i divers.

Vaig descobrir una magnífica eina amb capacitat transformadora, un mirall per a la reflexió, un testimoni del seu temps que camina al costat de la societat a la que serveix i a la que pertany, i en ocasions fins i tot unes passes per davant d'ella. Un punt de partida per a conèixer més i millor la nostra realitat immediata, un estímul per a la nostra imaginació, un espai de confrontació on conèixer-nos millor a nosaltres mateixos i als demés, un instrument que ens permet ser més generosos, més tolerants i més lliures, lluny de la submissió. Quelcom que ens ajuda a possessionar-nos, davant aquelles circumstàncies, en les que la covardia, la injustícia, la desigualtat i la mentida, son el marc en el que transcorre la nostra vida, encara que sigui malgrat nosaltres mateixos.

En definitiva, una alerta que ens parla de la necessitat de mantenir una posició activa, que s'allunyi del conformisme que ens condueix a la permisivitat de lo acomodati.

Aquest viatge per la llibertat, pot conduir a moltes altres conclusions, per el que el camí resta obert. El model social en el que ens toca desempallegar-nos, sembla voler afavorir les actituds que no qüestionen l'ordre establert a partir de paràmetres conformistes, sota la disfressa d'un concepte de benestar, on la transgressió està més que mal vista, condemnada.

La rendibilitat de la cultura i de l'acció pública en general, es fonamenta massa vegades en resultats quantitius i de prestigi, allunyats per complert de l'acció social. S'entesten en fer-nos confondre els mitjans amb els objectius.

Sovint en una cursa frenètica cap enlloc, oblidem algunes coses i en confonem unes altres. Som capaços de contemplar impassibles la retransmissió per televisió d'una guerra en directe, on milers de sers humans pateixen violència i opressió, pagant amb les seves vides, les ànsies de poder d'aquells que tenen la força, i no precisament la de la raó. Admetem que es construeixi un mon, a partir de conceptes economicistes, en lloc de fer-ho sota conceptes socials. Així neix impassible, la Europa de la banca en lloc de la Europa de les persones. Permetem que els mitjans de comunicació responguin a interessos del poder econòmic. Assumim que les actituds de servei, es contemplin com a posicions de ingenuïtat infantil.

Quan tot això es així, i els professionals no utilitzem aquest espai de llibertat anomenat teatre, per a qüestionar-ho i denunciar-ho, l'estem transformant en un espai per a la complicitat, la covardia i el conformisme.

El teatre ha de caminar per espais de valors, de diàleg, de coneixement i d'informació, de creativitat i de recerca, de participació i d'innovació. Compromès amb sí mateix i amb el seu temps.

Cal situar-nos en el compromís davant tot allò que considerem qüestionable, per a respondre des de la generositat i mai des de la prepotència, a aquelles preguntes que ens preocupen i que tenen a veure amb la condició humana, o per a plantejar aquelles que no tenen resposta, i que segurament no serem capaços de trobar-la mai.

Tot això són qüestions que cada un de nosaltres hauria de resoldre, per coherència, per responsabilitat i per dignitat.

Voldria pensar que som capaços de jugar el joc del teatre, inventant-nos les regles cada dia si es precís, des de la passió i el compromís, amb la certesa que caminar cap a la utopia es una forma d'entendre la vida, en definitiva una manera d'apropar-se a lo inabastable.

Si seguim pel camí de fer visible lo invisible i real lo imaginable, estic segur que ens trobarem i podrem comprovar, que al menys, no estem tant sols com pensàvem, ni tan bojos com alguns voldrien.

Que tinguem tots un bon viatge!

Joan Maria Gual